

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA THỐNG KÊ - BỘ MÔN THỐNG KÊ KINH TẾ

Chủ biên : GS.TS. PHẠM NGỌC KIỂM

Giáo trình

THỐNG KÊ DOANH NGHIỆP

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA THỐNG KÊ - BỘ MÔN THỐNG KÊ KINH TẾ

Chủ biên: GS.TS. PHẠM NGỌC KIỂM

Giáo trình
THỐNG KÊ DOANH NGHIỆP

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

SI - 80

Lời nói đầu

Để quản lý doanh nghiệp, các nhà quản lý không thể không biết đến thống kê doanh nghiệp, bởi vì nó cung cấp kiến thức cơ bản về nội dung và phương pháp tính các chỉ tiêu kinh tế của doanh nghiệp.

Đáp ứng yêu cầu của công tác quản lý doanh nghiệp nói chung, yêu cầu nâng cao chất lượng đào tạo cử nhân kinh tế nói riêng cho phù hợp với cơ chế quản lý mới, bộ môn Thống kê Kinh tế - Trường Đại học Kinh tế Quốc dân tiến hành biên soạn cuốn "Giáo trình Thống kê Doanh nghiệp".

Giáo trình được biên soạn theo chương trình môn học đã được Hội đồng Khoa học Khoa Thống kê thông qua, bao gồm các chương sau:

Chương I: Những vấn đề cơ bản của thống kê doanh nghiệp

Chương II: Điều tra thống kê trong doanh nghiệp

Chương III: Thống kê kết quả hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp

Chương IV: Thống kê giá thành sản xuất và hiệu quả sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp

Chương V: Thống kê lao động của doanh nghiệp

Chương VI: Thống kê tài sản cố định và đầu tư dài hạn của doanh nghiệp

Chương VII: Giải quyết những tồn đọng trong các khâu của quá trình tái sản xuất và dự trữ cho sản xuất của doanh nghiệp

Chương VIII: Thống kê vốn kinh doanh và hoạt động tài chính của doanh nghiệp.

Giáo trình do GS. TS. Phạm Ngọc Kiểm, Chủ nhiệm bộ môn Thống kê Kinh tế làm chủ biên.

Tham gia viết cuốn giáo trình này gồm có:

- GS. TS. Phạm Ngọc Kiểm viết chương I, II, III, IV, cùng viết chương VII với GS. TSKH. Đỗ Văn Điển.

- TS. Nguyễn Công Nhựt viết chương V, VI và VIII.

Trong lần biên soạn này, chúng tôi đã kế thừa một số nội dung mà PGS. TS. NGUYỄN THIỆP, PGS. TS. Nguyễn Bá Thạc đã tham gia biên soạn trong giáo trình xuất bản lần trước, đồng thời đã nhận được sự đóng góp ý kiến của hai ông để hoàn thiện trong lần biên soạn này.

Chúng tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc để lần xuất bản tới sách được hoàn thiện hơn.

TẬP THỂ TÁC GIẢ

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Lời nói đầu	3
Chương I. NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN CỦA THỐNG KÊ DOANH NGHIỆP	5
I. Vai trò của thông tin thống kê đối với quản lý doanh nghiệp	5
II. Phương pháp luận của môn học thống kê doanh nghiệp	9
III. Nhiệm vụ công tác thông tin thống kê doanh nghiệp	10
Tóm tắt Chương I	12
Bài tập Chương I	13
Chương II. ĐIỀU TRA THỐNG KÊ TRONG DOANH NGHIỆP	14
I. Mục đích thực hiện điều tra thống kê trong doanh nghiệp	14
II. Giới thiệu một số ứng dụng điều tra chọn mẫu vào nghiên cứu chuyên đề trong doanh nghiệp	18
III. Kiểm tra kết quả số liệu điều tra thống kê	38
Tóm tắt Chương II	43
Bài tập Chương II	44
Chương III. THỐNG KÊ KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG SẢN XUẤT, KINH DOANH CỦA DOANH NGHIỆP	45
I. Một số khái niệm cơ bản về kết quả sản xuất, kinh doanh	45

II. Hệ thống chỉ tiêu đo lường kết quả hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp	48
III. Thống kê chất lượng sản phẩm	76
IV. Dự báo thống kê	81
V. Phương pháp phân tích thống kê nhân tố ảnh hưởng đến kết quả sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp	84
Tóm tắt Chương III	88
Bài tập Chương III	90
Chương IV. THỐNG KÊ GIÁ THÀNH SẢN XUẤT VÀ HIỆU QUẢ SẢN XUẤT KINH DOANH CỦA DOANH NGHIỆP	100
I. Khái niệm, ý nghĩa của các loại chỉ tiêu giá thành và tác dụng của nó đối với công tác quản lý doanh nghiệp	100
II. Nội dung kinh tế của chỉ tiêu giá thành	104
III. Phương pháp phân tích tài liệu thống kê giá thành	108
IV. Thống kê hiệu quả sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp	114
Tóm tắt Chương IV	120
Bài tập Chương IV	122
Chương V. THỐNG KÊ LAO ĐỘNG CỦA DOANH NGHIỆP	128
I. Thống kê số lượng và sự biến động lao động của doanh nghiệp	128
II. Thống kê tình hình sử dụng số lượng và thời gian lao động của doanh nghiệp	139
III. Thống kê năng suất lao động trong doanh nghiệp	152
IV. Thống kê thu nhập của lao động trong doanh nghiệp	164
Tóm tắt Chương V	181
Bài tập Chương V	183

Chương VI. THỐNG KÊ TÀI SẢN CỐ ĐỊNH VÀ ĐẦU TƯ DÀI HẠN CỦA DOANH NGHIỆP	190
I. Khái niệm, phương pháp phân loại và phương pháp đánh giá tài sản cố định và đầu tư dài hạn của doanh nghiệp	190
II. Thống kê số lượng, cấu thành, hiện trạng và sự biến động tài sản cố định	201
III. Phương pháp tính khấu hao TSCĐ	207
IV. Đánh giá tình hình trang bị và tình hình sử dụng tài sản cố định	214
V. Phân tích tài liệu thống kê TSCĐ và lao động	221
VI. Thống kê ứng dụng kỹ thuật mới vào sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp	223
Tóm tắt Chương VI	227
Bài tập Chương VI	229
Chương VII. GIẢI QUYẾT NHỮNG TỒN ĐỘNG TRONG CÁC KHÂU CỦA QUÁ TRÌNH TÁI SẢN XUẤT VÀ DỰ TRỮ CHO SẢN XUẤT CỦA DOANH NGHIỆP	232
I. Giải quyết những tồn đọng trong các khâu của quá trình tái sản xuất	232
II. Bài toán dự trữ	246
Tóm tắt Chương VII	258
Chương VIII. THỐNG KÊ VỐN KINH DOANH VÀ HOẠT ĐỘNG TÀI CHÍNH CỦA DOANH NGHIỆP	259
I. Thống kê vốn đầu tư của doanh nghiệp	259
II. Thống kê vốn kinh doanh và hoạt động tài chính của doanh nghiệp	268
Tóm tắt Chương VIII	297
Bài tập Chương VIII	299